

Zakres wymagań i obowiązków: trzecie
zaproszenie do składania wniosków

Inicjatywa Urban Innovative Actions (UIA)

15/12/2017 – 30/03/2018

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
2. Kwalifikujące się organy władzy — kto może złożyć wniosek.....	4
3. Zakres tematyczny trzeciego zaproszenia do składania wniosków	10
4. Zasady finansowania	21
5. Tworzenie i rozwijanie projektu.....	23
6. Procedura składania wniosku.....	26
7. Procedura selekcji	27
8. Zamówienia publiczne, audyt i pomoc publiczna	31
9. Jak uzyskać pomoc	33
10. Kluczowe daty	33

1. Wprowadzeni

Zgodnie z artykułem 8 rozporządzenia w sprawie EFRR¹, ze środków EFRR wspierane mogą być innowacyjne działania na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich. W ramach takich działań Komisja Europejska uruchomiła inicjatywę Urban Innovative Actions (UIA), której celem jest rozpoznanie oraz przetestowanie nowych rozwiązań problemów związanych ze zrównoważonym rozwojem obszarów miejskich, mających przy tym szczególne znaczenie na szczeblu unijnym.

Głównym celem inicjatywy UIA jest zatem zapewnienie władzom miejskim w całej Europie przestrzeni i środków służących przetestowaniu śmiałych i niesprawdzonych jeszcze koncepcji dotyczących wzajemnie powiązanych ze sobą wyzwań oraz eksperymentalne sprawdzenie, jak dobrze odpowiadają one złożonej rzeczywistości. Wsparcie zostanie udzielone projektom innowacyjnym, dobrej jakości, zaprojektowanym i wdrażanym z udziałem kluczowych zainteresowanych stron, zorientowanym na rezultat oraz możliwym do przeniesienia.

Władze miejskie powinny wykorzystać szanse stworzone przez Inicjatywę UIA, umożliwiającą przejście od “projektów normalnych” (które mogą być finansowane za pośrednictwem “tradycyjnych” źródeł finansowania, takich jak główne Programy EFRR) i podjąć ryzyko polegające na przekształceniu ambitnych, kreatywnych idei w prototypowe rozwiązania, które mogą zostać przetestowane w rzeczywistym otoczeniu miejskim. Inaczej mówiąc, w ramach inicjatywy UIA mogą być wspierane pilotażowe projekty zbyt ryzykowne, aby mogły uzyskać finansowanie ze źródeł tradycyjnych, pod warunkiem, że będą one wysoce innowacyjne i eksperymentalne.

Z budżetu EFRR na realizację inicjatywy UIA przeznaczona zostanie kwota w wysokości około 372 milionów EUR.

Projekty w ramach inicjatywy UIA wybierane będą poprzez coroczne zaproszenia do składania wniosków, realizowane od 2015 do 2020 roku i dotyczące co najmniej jednego z zaproponowanych przez Komisję tematów. Każde działanie może otrzymać współfinansowanie z EFRR w wysokości do 5 milionów EUR. Wdrożenie projektu powinno nastąpić w okresie nie dłuższym niż 3 lata². Nie określono idealnej wielkości dla budżetu projektu zgłoszonego w ramach inicjatywy UIA. Jednakże prawdopodobieństwo wyboru małych projektów (tj. ubiegających się o współfinansowanie z EFRR

---

¹ Rozporządzenie w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (UE) nr 1301/2013: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32013R1301>

² W wyjątkowych i dobrze uzasadnionych przypadkach okres realizacji projektu można przedłużyć o maksymalnie rok

w wysokości niższej niż 1 milion EUR) może być mniejsze, jako że mogą one mieć trudności z wykazaniem, iż skala zaplanowanych w nich działań jest wystarczająca do tego, by można było wyciągnąć z nich istotne wnioski. Niemniej jednak, w przypadku projektów zakładających znaczące koszty inwestycyjne, w szczególności realizowanych pod koniec okresu wdrożeniowego, konieczne jest wykazanie, że koszty odpowiadają potrzebom i są rzeczywiście uzasadnione.

Inicjatywa UIA stanowi instrument Unii Europejskiej i zarządzana jest przez DG ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej Komisji Europejskiej w trybie zarządzania pośredniego. Do wprowadzenia inicjatywy w życie Komisja wyznaczyła region Hauts-de-France³ jako podmiot, któremu powierza się wdrażanie. Do zarządzania realizacją inicjatywy ustanowiono stały sekretariat (SS)⁴.

Poprzez niniejszy Zakres wymagań i obowiązków podmiot, któremu powierza się wdrażanie, zaprasza kwalifikujące się władze do składania propozycji projektów w ramach trzeciego zaproszenia do składania wniosków. Przydzielony dla bieżącego zaproszenia do składania wniosków budżet wynosi 80-100 milionów euro.

W niniejszym dokumencie przedstawione są wymagania oraz procedura postępowania dla trzeciego zaproszenia do składania wniosków. Dokument ten należy czytać w powiązaniu z Wytycznymi dotyczącymi UIA oraz instrukcją wypełniania wniosku, opublikowanymi na witrynie UIA i zaktualizowanymi w ramach trzeciego zaproszenia do składania wniosków.

2. Kwalifikujące się organy władzy — kto może złożyć wniosek

Artykuł 2 rozporządzenia regulującego inicjatywę UIA ustanawia, że wnioski o wsparcie realizacji projektów UIA mogą składać następujące organy władzy:

- Dowolny organ władzy miejskiej lokalnej jednostki administracyjnej zdefiniowanej według stopnia urbanizacji jako miasto lub przedmieście i obejmującej co najmniej 50 000 mieszkańców.
- Dowolne stowarzyszenie lub ugrupowanie władz miejskich lokalnych jednostek administracyjnych zdefiniowanych według stopnia urbanizacji jako miasto lub

---

³ Wcześniej Region Nord-Pas de Calais

⁴ Informacje i dane kontaktowe stałego sekretariatu są dostępne pod adresem: <http://www.uia-initiative.eu/en/about-us/meet-team>

przedmieście i obejmujących co najmniej 50 000 mieszkańców; mogą to być również stowarzyszenia lub ugrupowania transgraniczne, stowarzyszenia lub ugrupowania w różnych regionach lub państwach członkowskich.

Jedynie kwalifikujące się organy władzy zdefiniowane w Artykule 2 Aktu Delegowanego mogą składać wnioski w ramach zaproszenia do składania wniosków dotyczących inicjatywy UIA.

Definicja Lokalnych Jednostek Administracyjnych (LJA) oraz ich klasyfikacja według stopnia⁵ urbanizacji i dane dotyczące liczby mieszkańców zostały opracowane na podstawie informacji przekazanych przez Eurostat w **Tabeli zgodności LAU2-NUTS2010, EU28 (2012)**⁶. Tabela ta zostanie wykorzystana przez stały sekretariat UIA jako główny dokument referencyjny w zakresie kontroli kwalifikowalności. Wnioskodawcy powinni zapoznać się z tabelą zgodności w celu sprawdzenia ich kwalifikowalności oraz przekazania informacji na temat LJA znajdujących się w ich granicach administracyjnych i ich liczby mieszkańców.

Dalsze szczegółowe informacje dotyczące kwalifikowalności władz miejskich zostały zamieszczone w kolejnych rozdziałach.

2.1 Kwalifikujący się wnioskodawcy należący do pierwszej kategorii to:

- Urzędy miasta/rady miejskie miast, których granice administracyjne odpowiadają pojedynczej LJA. W tym przypadku LJA zostanie zdefiniowana jako miasto lub przedmieście w zależności od stopnia urbanizacji (kod 1 i/lub 2 w Tabeli zgodności - kolumna Stopień Urbanizacji) i liczby mieszkańców, która musi wynosić co najmniej 50.000.
- Urzędy miasta/rady miejskie miast, których granice administracyjne obejmują więcej, niż jedną LJA. Dotyczy to urzędów miasta/rad miejskich na terenie Portugalii, Wielkiej Brytanii, Irlandii, Grecji, Malty i Łotwy, w których przypadku definicja LJA nie dotyczy urzędów miasta/rad miejskich, ale jednostek infra-komunalnych (parafii) lub jednostek statystycznych (obwodów wyborczych). W tym przypadku urząd miasta/rada miejska stanowi organ kwalifikowalny wyłącznie, jeżeli obejmuje w sumie 50.000 mieszkańców, a większość (ponad

---

⁵ Definicje Lokalnych Jednostek Administracyjnych i stopnia urbanizacji są dostępne pod adresem: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/nuts/local-administrative-units> ; http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Glossary:Degree_of_urbanisation

⁶ Tabela zgodności LAU2-NUTS2010, EU28 (2012) może zostać pobrana pod adresem: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/nuts/local-administrative-units>

50%) spośród nich zamieszkuje na obszarach LJA sklasyfikowanych jako miasta lub przedmieścia na podstawie stopnia urbanizacji (kod 1 i/lub 2 w Tabeli zgodności - kolumna Stopień Urbanizacji).

- Zorganizowane aglomeracje stanowiące stowarzyszenia i ugrupowania władz miejskich, spełniające następujące kryteria:
  - Są oficjalnie traktowane przez prawodawstwo krajowe jako instytucje szczebla władzy rządowej (inne, niż szczebla regionalnego i prowincjonalnego), a urzędy miasta/rady miejskie są zobowiązane do przynależenia do takiej nadrzędnej organizacji miejskiej (w związku z czym do kategorii tej nie należą stowarzyszenia utworzone na zasadzie dobrowolności, w specyficznym celu i/lub na czas określony).
  - Członkami aglomeracji mogą być wyłącznie urzędy miasta/rady miejskie (w związku z czym do kategorii tej nie należą stowarzyszenia, których członkami są inne instytucje, takie jak szkoły wyższe, izby handlowe itp.).
  - Dysponują określonymi przez prawodawstwo krajowe konkretnymi kompetencjami, przekazywanymi przez władze miejskie i należącymi do obszarów polityki istotnych dla projektu UIA. Stowarzyszenia powinny zamieścić precyzyjne odniesienia do obowiązującego prawodawstwa krajowego. Zorganizowane aglomeracje powinny posiadać wyłączne kompetencje w zakresie tworzenia i wdrażania polityk w obszarach istotnych dla projektu UIA.
  - Muszą one posiadać specyficzną strukturę polityczną (z pośrednim przedstawicielstwem zaangażowanych władz miejskich) i administracyjną (dedykowany personel).

Przykłady zorganizowanych aglomeracji w ramach Inicjatywy UIA są następujące:

- Francja: Métropoles, Communautés Urbaines, Communautés d'Agglomération i Communautés de Communes
- Włochy: Città Metropolitane i Unione di Comuni
- Niemcy: Landkreis
- Hiszpania: Mancomunidades i Area Metropolitana Barcelona
- Wielka Brytania: Combined Authorities
- Portugalia : Comunidades Intermunicipais (CIMS)

Europejskie ugrupowania współpracy terytorialnej (EUWT), które współpracują wyłącznie z władzami miejskimi (zgodnie z definicją powyżej) i które mają określone kompetencje w zakresie tworzenia i implementacji polityk istotnych dla inicjatywy UIA, uważa się za zorganizowane aglomeracje i w związku z tym dopuszcza do składania propozycji w ramach inicjatywy UIA jako główne lub stowarzyszone władze miejskie. EUWT, które współpracują z innymi organizacjami (np. państwami członkowskimi, władzami regionalnymi, stowarzyszeniami, uniwersytetami itd.), nie uważa się za zorganizowane aglomeracje, w związku z czym nie mogą one składać wniosków jako główne ani stowarzyszone władze miejskie, ale mogą dołączyć jako partnerzy realizacji projektu w propozycji projektu złożonej przez kwalifikowalną władzę miejską.

W ramach inicjatywy UIA, zorganizowane aglomeracje są uważane za pojedynczy organ władz miejskich, będący reprezentantem wszystkich zaangażowanych urzędów miasta/rad miejskich. W związku z powyższym, we wniosku dotyczącym projektu przekazywanym przez zorganizowaną aglomerację, musi ona zostać wskazana jako główny organ władzy miejskiej.

W ramach weryfikacji kwalifikowalności zorganizowanych aglomeracji stały sekretariat sprawdzi, czy całkowita liczba mieszkańców wynosi co najmniej 50 000, a większość (ponad 50%) spośród nich zamieszkuje na obszarach LJA sklasyfikowanych jako miasta lub przedmieścia na podstawie stopnia urbanizacji.

2.2 Kwalifikujący się wnioskodawcy należący do drugiej kategorii to stowarzyszenia/ugrupowania władz miejskich nieposiadające statusu prawnego zorganizowanych aglomeracji.

Stowarzyszenia władz miejskich (krajowe/regionalne stowarzyszenia władz miejskich, pakt terytorialne, specjalne obszary rozwoju itd.), a także indywidualne władze miejskie bez sformalizowanych umów o współpracy, ale zamierzające przedstawić wspólny wniosek w ramach inicjatywy UIA, nie mogą złożyć wniosku jako pojedynczy organ władz miejskich.

Powinny one wyznaczyć główny organ władzy miejskiej spośród uczestniczących urzędów miasta/rad miejskich i wymienić wszystkie pozostałe organy władzy jako władze stowarzyszone.

Aby móc się zakwalifikować, wszystkie uczestniczące władze miejskie (główne i stowarzyszone) muszą być uznawane za Lokalne Jednostki Administracyjne i sklasyfikowane jako miasta lub przedmieścia na

podstawie stopnia urbanizacji. W przypadku władz miejskich, których granice administracyjne obejmują więcej, niż jedną Lokalną Jednostkę Administracyjną, obowiązują te same zasady określania stopnia organizacji, opisane w punkcie a.2 niniejszego rozdziału.

Relacje pomiędzy głównym organem władzy miejskiej, a organami stowarzyszonymi nie muszą być sformalizowane na dzień złożenia wniosku. W razie zatwierdzenia i wsparcia propozycji, stały sekretariat UIA prześle do głównego organu władzy miejskiej wzór Umowy Partnerskiej do podpisania przez wszystkich zaangażowanych partnerów (stowarzyszone władze miejskie i partnerzy realizacji projektu) w pierwszych miesiącach fazy wdrażania.

Szczegółowe zadania i zakresy odpowiedzialności głównego organu władzy miejskiej i organów stowarzyszonych (oraz partnerów realizacji projektu) zostały określone w rozdziale 5.1 niniejszego Zakresu wymagań i obowiązków oraz w rozdziale 2.1 Wytycznych dotyczących UIA.

Minione doświadczenia wskazują, że pojedyncze projekty zrealizowane przez stowarzyszenia lub ugrupowania miast nieposiadające statusu zorganizowanej aglomeracji składające się z ponad 3 organów władzy miejskiej (główny organ władzy miejskiej i organy stowarzyszone) i nieposiadające ciągłości terytorialnej wiążą się z ryzykiem utraty spójności oraz wystąpienia trudności w uzyskaniu istotnych rezultatów. Dlatego też zaleca się, aby stowarzyszenia lub ugrupowania władz miejskich (bez statusu zorganizowanej aglomeracji), które chcą złożyć wniosek, posiadały ciągłość terytorialną oraz dołożyły starań, by ograniczyć liczbę uczestniczących stowarzyszonych władz miejskich.

2.3 Wymogi wspólne dotyczące kwalifikujących się władz miejskich

Poza przedstawionymi powyżej zasadami określonymi dla poszczególnych kategorii kwalifikujących się władz miejskich, wymienione poniżej zasady obowiązują dla wszystkich kwalifikujących się władz miejskich w ramach inicjatywy UIA:

- Wszystkie władze miejskie powinny mieścić się na terenie państw członkowskich UE.
- Jedynie kwalifikujące się organy władzy zdefiniowane powyżej mogą składać wnioski w ramach zaproszenia do składania wniosków dotyczących inicjatywy UIA. Wnioski składane przez partnerów realizacji projektu zostaną uznane za niespełniające warunków dotyczących kwalifikowalności.

- Władze miejskie (jak zdefiniowano powyżej) można umieścić w propozycji projektu wyłącznie w roli głównych i/lub stowarzyszonych władz miejskich. Kategoria partnerów realizacji projektu zarezerwowana jest dla instytucji i/lub organizacji, które nie są władzami miejskimi w rozumieniu założeń koncepcyjnych Inicjatywy UIA.
- Władze miejskie lub zorganizowane aglomeracje mogą uczestniczyć w tylko jednym wniosku składanym w ramach zaproszenia do składania wniosków (nawet, jeżeli wnioski te są składane w ramach różnych tematów zaproszenia do składania wniosków). Zasada ta obowiązuje także w przypadku stowarzyszonych władz miejskich (urząd miasta może uczestniczyć w tylko jednym wniosku niezależnie od faktu, czy jest głównym organem władzy miejskiej, czy stowarzyszonymi władzami miejskimi).
- Władze miejskie, które są już wspierane w odniesieniu do realizacji projektu zatwierdzonego w ramach inicjatywy UIA podczas poprzedniego zaproszenia do składania wniosków nie mogą składać nowych wniosków dotyczących tego samego tematu przez cały okres realizacji Inicjatywy.

Agencje i firmy (np. prowadzące działalność w dziedzinie zarządzania energią/odpadami, rozwoju gospodarczego, promocji turystycznej itd.), należące w całości lub w części do urzędu miasta/rady miejskiej nie są uważane za Lokalne Jednostki Administracyjne i w konsekwencji nie mogą być uznane za kwalifikujące się władze miejskie. Niemniej jednak, organizacje te mogą brać udział w programach współpracy partnerskiej jako partnerzy realizacji projektu (szczegółowe informacje dotyczące zadań i zakresów odpowiedzialności partnerów realizacji projektu zostały zamieszczone w rozdziale 5.1 niniejszego Zakresu wymagań i obowiązków oraz w rozdziale 2.1 Wytycznych dotyczących UIA)

Jak zostało to określone w poprzednich paragrafach, głównym narzędziem wykorzystywanym przez stały sekretariat UIA w zakresie weryfikacji zgodności z kryteriami kwalifikowalności będzie arkusz **Tabela zgodności LAU2-NUTS2010, EU28 (2012)**. W związku z powyższym, wnioskodawcom zdecydowanie zalecane jest zapoznanie się z informacjami zamieszczonymi w tym arkuszu i przeprowadzenie własnej oceny kwalifikowalności przed złożeniem wniosku.

W razie jakichkolwiek braków, niezgodności lub wątpliwości dotyczących interpretacji danych zamieszczonych w arkuszu Eurostat, wnioskodawcom zdecydowanie zalecane jest skontaktowanie się ze stałym sekretariatem UIA przed wypełnieniem i złożeniem wniosku.

Jeżeli podczas kontroli kwalifikowalności stwierdzone zostanie, że status określonego wnioskodawcy jest niepewny, stały sekretariat UIA skontaktuje się z odpowiednimi partnerami, takimi jak Eurostat, aby ostatecznie zweryfikować kwalifikowalność.

3. Zakres tematyczny trzeciego zaproszenia do składania wniosków

Komisja zdecydowała o ścisłym powiązaniu tematów, które mogą zostać podjęte przez władze miejskie w ramach inicjatywy UIA, z tematami określonymi w ramach Agendy miejskiej UE.

W szczególności każde zaproszenie do składania wniosków w ramach UIA będzie koncentrować się na ograniczonej liczbie tematów.

W odpowiedzi na trzecie zaproszenie składający wniosek mogą złożyć propozycję projektu podejmującego następujące tematy:

- Przystosowanie się do zmiany klimatu.
- Jakość powietrza.
- Budownictwo mieszkaniowe.
- Miejsca pracy i kwalifikacje w gospodarce lokalnej

Władze miejskie składające wniosek w ramach zaproszenia do składania wniosków UIA powinny wybrać tylko jeden z proponowanych tematów. Niemniej jednak, biorąc pod uwagę, że w celu skutecznego podjęcia określonych wyzwań opracowana zostanie strategia zintegrowana, wnioskodawcy mogą opisać w swoim wniosku powiązania z innymi tematami i obszarami polityki.

Jak stwierdzono, Komisja oczekuje propozycji projektów, które oferują twórcze, innowacyjne i trwałe rozwiązania różnorodnych wyzwań. Ponieważ UIA będzie stanowić także laboratorium nowych pomysłów, celem Komisji jest stymulacja nowatorskich eksperymentów korzystających z doświadczeń z zakresu różnorodnych dziedzin. Z tego powodu Komisja unika nadmiernej normatywności w opisie typu projektów, których propozycji oczekuje.

W odniesieniu do wsparcia celów tematycznych i priorytetów inwestycyjnych EFRR, całość projektu powinna być postrzegana w perspektywie zapewnienia wsparcia celów tematycznych i priorytetów inwestycyjnych EFRR. Niemniej jednak, projekty UIA dotyczące celów tematycznych 8-10 (tzn.

ukierunkowanych w największym stopniu na zagadnienia socjalne) mogą uzyskać wsparcie pod następującymi warunkami:

- Wiedza pozyskana w ramach realizacji całego projektu może zostać uznana za skutecznie przyczyniającą się do realizacji celów tematycznych oraz priorytetów inwestycyjnych EFRR; i
- Projekt nie jest w nadmiernym stopniu skoncentrowany na działaniach typu programów finansowanych poprzez Europejski Fundusz Społeczny (EFS)

Należy pamiętać, że w okresie selekcji i wdrażania proponowanych projektów, najwyższe znaczenie mieć będzie zapewnienie komplementarności i synergii z innymi programami oraz politykami finansowanymi przez Unię Europejską i wspieranymi przez nią projektami.

Komisja selekcyjna inicjatywy UIE będzie unikać jakiegokolwiek duplikowania projektów, które będą wspierane.

W poniższych rozdziałach zamieszczone zostały szczegółowe informacje dotyczące 4 tematów trzeciego zaproszenia do składania wniosków w ramach inicjatywy UIA.

3.1 PRZYSTOSOWANIE SIĘ DO ZMIANY KLIMATU

Ogólna definicja i kontekst

Miasta to centra innowacyjności i wzrostu, a także koła napędowe rozwoju ekonomicznego Europy. Stanowią miejsce zamieszkania około 75% populacji i wykorzystują około 80% energii produkowanej w Europie, ze spodziewaną tendencją wzrostową. Jednakże miasta walnie przyczyniają się także do zmiany klimatu poprzez znaczną produkcję gazów cieplarnianych (np. produkcję energii, pojazdy, przemysł i wykorzystanie biomasy). Jednocześnie mniejsze i duże miasta są bardzo wrażliwe na wpływ zmian klimatu: upały, powodzie, niedobór wody i susza mogą wpływać na zdrowie, infrastrukturę, lokalną gospodarkę i jakość życia mieszkańców miast. W ciągu minionych trzech dekad Europa była świadkiem 60% wzrostu występowania ekstremalnych zdarzeń pogodowych. Skutecznie działania dotyczące klimatu zapewniają nie tylko odporność na wpływy klimatu, ale także ważne korzyści dla obszarów zurbanizowanych w zakresie jakości życia, poprawy zdrowia publicznego, oszczędności kosztów, a także tworzenia miejsc pracy.

Waga i rola władz miejskich

Kluczowa jest zdolność do przygotowania się na wpływ zmian klimatu i do odpowiedniego reagowania na poziomie lokalnym. Władze miejskie grają rolę katalizatora procesu gromadzenia aktorów pozostających pod ich jurysdykcją w celu wspólnego rozwijania polityk i strategii rozwoju terytorialnego, także w kontekście małych i oddalonych terytoriów (np. miast na wyspach lub regionów najbardziej oddalonych). Władze miejskie powinny odgrywać rolę przywódczą w tworzeniu polityk odpowiadających na potrzeby obywateli i przyciąganiu inwestycji przyczyniających się do rozwoju ekonomicznego.

Podatność na zmiany klimatu często stanowi wynik działań człowieka, takich jak osiedlanie się na terenach podatnych na zagrożenia lub niewłaściwe planowanie lub projektowanie. Na przykład pokrywanie ziemi na cele mieszkaniowe, drogowe i budowy parkingów samochodowych (zasklepienie gleby) zwiększa pochłaniania energii słonecznej i prowadzi do zwiększenia temperatur w mieście (to tzw. efekt miejskiej wyspy ciepła). Zarazem zmniejszony jest naturalny drenaż, co, szczególnie podczas ulewnych deszczy, może prowadzić do powodzi miejskich.

Odpowiednie i zapewniające odporność planowanie miejskie może zmniejszyć wpływ zmian klimatycznych, np. wykorzystanie infrastruktury zielonej, takiej jak lasy, parki, tereny podmokłe, zielone ściany i dachy. Takie podejście prowadzi także do osiągnięcia znaczących korzyści towarzyszących, takich jak lepsza jakość powietrza, wsparcie bioróżnorodności i lepszej jakości życia, a także możliwości zatrudnienia.

Unia Europejska wspiera miasta w tym wyzwaniu, oferując kilka ram działania. Strategia UE w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu (2013) zapewnia ramy i mechanizmy służące poprawie stopnia przygotowania wszystkich aktorów na wpływ aktualnych i przyszłych zmian klimatu. Na poziomie miejskim strategia ta wzmacnia zdolność władz lokalnych do przystosowania się do nieuniknionego wpływu zmian klimatycznych. Porozumienie Burmistrzów w sprawie klimatu i energii zapewnia założenia koncepcyjne, które pomagają budować bardziej zrównoważone i odporne miasta. Wyrasta ono z ważnej roli, jaką miasta i obszary miejskie odgrywają w implementacji klimatycznego Porozumienia paryskiego, zmierzając w stronę rozwoju opartego na niskiej emisji i odpornego na zmiany klimatu.

W całej Europie istnieje wiele wyróżniających się przykładów miast wdrażających ambitne działania w zakresie klimatu. [Porozumienie Burmistrzów](#) dysponuje zbiorem studiów przypadku i przykładami najlepszych praktyk miast i gmin wdrażających działania przeciwdziałające zmianie klimatu i przygotowujące do niej.

Wskazówki dla władz miejskich

Najpilniejszą potrzebą władz miejskich jest rozpoznanie rozwiązań adaptacyjnych, które łączą ścieżki zrównoważonego rozwoju ze sprawiedliwymi i etycznymi skutkami.

Władze miejskie powinny zaprojektować właściwe ścieżki adaptacyjne dostosowane do natury, czasu, typu i poziomu potrzebnej ochrony: działania powinny być poszerzone o adaptację w celu oszacowania rosnącego zrozumienia dla czynników, które wpływają na podejmowanie decyzji oraz tego, czy i jak te decyzje są wdrażane. Należy uwzględnić bariery instytucjonalne, ekonomiczne i socjalne związane z wdrażaniem środków dostosowawczych (odporność na zmianę klimatu i akceptację społeczną). Planowanie miejskie mające na celu ulepszenie zarządzania miejskiego powinno pomóc zmniejszyć nierówności i ubóstwo, jednocześnie sprzyjając rozwojowi właściwych polityk dotyczących klimatu i przeznaczenia gruntów.

Unikając nadmiernej normatywności w określaniu typów projektów, jakich oczekujemy, należy wyróżnić pewne kluczowe elementy, które powinny zostać wzięte pod uwagę przez władze miejskie składające wnioski projektowe:

- Innowacyjna i zintegrowana ocena ryzyka i podatności na zmiany klimatyczne, plany zarządzania w przypadku powodzi/upału, budowanie potencjału miast i udostępnianie informacji na skalę regionalną i krajową.
- Projekty dotyczące innowacyjnych i zintegrowanych rozwiązań naturalnych w zakresie zarządzania wodą (zarządzanie powodziowe i zatrzymywanie wody), a także rozwoju infrastruktury zielonej i niebieskiej (las, parki, tereny podmokłe, zielone ściany/dachy, równiny zalewowe).
- Promowanie odpornej na zmiany klimatu infrastruktury miejskiej: zwiększona retencja wody, odwadnianie miasta, system kanalizacyjny, normy dla budynków.
- Projekty wspierające struktury dobrego zarządzania i podejście promujące odporność oddolną i budowanie potencjału na poziomie dzielnic i społeczności. Koncentracja na zwiększonej koordynacji, zarówno pionowa (wielopoziomowy system rządzenia) oraz pozioma (system rządzenia oparty na porozumieniu zainteresowanych stron); Regionalna koordynacja pomiędzy władzami lokalnymi w celu odpowiedzi na zagrożenia klimatyczne na dużą skalę i transgraniczne.
- Projekty uwzględniające zaangażowanie/uczestnictwo obywateli w adaptacji miasta; zwiększające społeczną świadomość w zakresie zagrożeń klimatycznych; rozwój mechanizmów finansowania wykorzystujących inwestycje wolne od ryzyka.

3.2 JAKOŚĆ POWIETRZA

Ogólna definicja i kontekst

Mimo znaczącego rozwoju w minionych dekadach skażenie powietrza atmosferycznego pozostaje główną środowiskową przyczyną śmierci w Unii Europejskiej, powodując rocznie 400 000 przedwczesnych zgonów w UE na skutek podwyższonego poziomu drobnych cząstek dwutlenku azotu i ozonu. Skażenie powietrza wciąż szkodzi także środowisku, ponieważ ponad połowa terytorium UE narażona jest na nadmierne depozyty azotu (eutrofizację) i stężenie ozonu. Powoduje to zmniejszenie bioróżnorodności, plonów i inne szkody materialne.

Polityka ochrony środowiska UE koncentruje się na rozwoju i wdrażaniu ram koncepcyjnych dla polityki czystego powietrza, które umacniają narodowe, regionalne i lokalne polityki w tych aspektach problemu jakości powietrza, które nie mogą być efektywnie i skutecznie kontrolowane wyłącznie przez państwa członkowskie. Celem polityk UE jest także implementacja zobowiązań międzynarodowych Unii w obszarze skażenia powietrza oraz włączenie wymagań ochrony środowiska naturalnego w, na przykład, sektory przemysłu, energii, transportu i rolnictwa.

Ilustracje przedstawiające rolę i kontekst skażenia powietrza atmosferycznego można znaleźć na stronie http://ec.europa.eu/environment/air/cleaner_air/index.html

Partnerstwo w zakresie „Jakości powietrza” Agendy miejskiej dla UE ma na celu poprawić jakość powietrza w miastach i podnieść pozycję „zdrowego miasta” w hierarchii spraw lokalnych, krajowych i unijnych⁷

Waga i rola władz miejskich

Władze miejskie mają najlepsze możliwości w zakresie implementacji środków, ponieważ znają one sytuację lokalną i kontrolują szereg instrumentów takich jak planowanie miejskie, infrastruktura/zarządzanie ruchem, zgody mieszkaniowe, polityki dotyczące parkowania itd., co umożliwia im promowanie innowacyjnych rozwiązań. Będą ogólnie kontrolować lokalny budżet i zatrudniać pracowników, którzy będą odpowiedzialni za implementację, a także środki egzekucyjne w razie epizodów występowania smogu lub w ramach długookresowych planów jakości powietrza.

W wielu państwach członkowskich władze miejskie są odpowiedzialne za rozwój, implementację i ocenę oficjalnych planów poprawy jakości powietrza na mocy dyrektywy 2008/50/EC lub miejskich planów poprawy jakości powietrza powiązanych z oficjalnymi regionalnymi planami poprawy jakości

---

⁷ <https://ec.europa.eu/futurium/en/air-quality>

powietrza na mocy dyrektywy 2008/50/EC. Nawet jeśli istnieją regionalne plany poprawy jakości powietrza, miasta często odgrywają główną rolę, gdyż zazwyczaj stanowią duże ekonomiczne centrum regionu, z dużą koncentracją populacji, ruchu i przemysłu. Fakt, że pomimo planów działania w zakresie poprawy jakości powietrza w wielu miastach w wielu krajach wciąż utrzymują się nadmierne ilości cząstek stałych i dwutlenku azotu, wskazuje, że innowacyjne rozwiązania i poprawa podejścia są konieczne: przyda się lepszy wgląd w to, gdzie i kiedy mogą występować problemy związane z zanieczyszczeniem i jak innowacyjne rozwiązania mogą przyczyniać się do rozwiązania.

Wskazówki dla władz miejskich

Należy podkreślić, że zdrowe życie i jakość powietrza w miastach można poprawić ograniczając istotne źródła emisji czynników zanieczyszczenia atmosferycznego lub ich prekursory. Na jakość powietrza miejskiego wpływają nie tylko źródła miejskie (np. ruch, ogrzewanie domowe, przemysł), ale także wszelkie źródła usytuowane poza miastem. To tak zwana jakość powietrza tła, którą tworzą i na którą wpływają emisje z niemiejskich źródeł, takich jak rolnictwo, (lądowy) transport towarów, źródła naturalne i emisje w odległych (miejskich) obszarach. Decyzja, które źródło miejskie można najłatwiej (w sposób ekonomiczny) ograniczyć, wymaga dobrych danych dotyczących źródeł w tle (które pozwolą ustalić wpływ czynników tła oraz wpływ samego miasta na jakość powietrza). Ponadto zanieczyszczenie powietrza w środowisku miejskim nie jest jednorodne. W każdym środowisku miejskim występują miejsca koncentracji, co może być związane z różnymi źródłami. Modelowanie w wysokiej rozdzielczości może pomóc zidentyfikować te obszary koncentracji i umożliwić zastosowanie bardziej precyzyjnych i opłacalnych środków, które będą najlepiej przystosowane do potrzeb danego mikrośrodowiska.

Na potrzeby rozpoznawania rozwiązań innowacyjnych władze miejskie zachęca się do korzystania z wdrożonych doświadczeń i wniosków, zgodnie z raportem Europejskiej Agencji Środowiska,⁸ dotyczących implementacji w 12 miastach oraz projektów zrealizowanych w ramach programu LIFE⁹.

Unikając nadmiernej normatywności w określaniu typów projektów, jakich oczekujemy, należy wyróżnić pewne kluczowe elementy, które powinny zostać wzięte pod uwagę przez władze miejskie składające wnioski projektowe:

- rozwijanie i testowanie narzędzi służących do uzyskania lepszych rejestrów źródeł dotyczących zanieczyszczenia powietrza oraz narzędzi do modelowania w wysokiej

---

⁸ <https://www.eea.europa.eu/publications/air-implementation-pilot-2013>

⁹ <http://ec.europa.eu/environment/life/publications/lifepublications/lifefocus/documents/airquality.pdf>

rozdzielczości do rozpoznawania miejsc największej koncentracji miejskiego zanieczyszczenia powietrza;

- promocja transportu emitującego niski poziom emisji lub bezemisyjnego, jak np. ruch z wykorzystaniem czystszych paliw, lepsze skomunikowanie w ramach transportu publicznego, instrumenty dla różnych środków transportu, innowacyjne opcje modalności, jak np. e-rowery, rowery transportowe czy systemy współużytkowania samochodów;
- sprzyjające zdrowiu projekty miejsc publicznych zachęcające do jazdy na rowerze i spacerów;
- nauka obywatelska (pomiar jakości powietrza za pomocą niewielkich, ale precyzyjnych urządzeń pomiarowych w celu stworzenia dużej miejskiej bazy danych na temat jakości powietrza; określające lokalne punkty koncentracji zanieczyszczeń);
- projekty dotyczące zmian zachowań i uczestnictwa w życiu publicznym (np. „SmarterLabs”);
- rozwiązania naturalne w miastach (np. drzewa i rośliny dla jakości powietrza, ale w oparciu o udowodnione korzyści dla jakości powietrza);
- innowacyjne lokalne i regionalne mechanizmy finansowania (opodatkowanie, zasada „zanieczyszczający płaci”), które stymulują przyjęcie rozwiązań niskoemisyjnych przez obywateli (mobilność i budownictwo) oraz przemysł;
- innowacyjne podejście do odblokowania wąskich gardeł polityk (zasad)/natury politycznej, mające na celu zintensyfikowanie wdrażania rozwiązań/technologii opartych na innowacji i służących poprawie jakości powietrza.

3.3 BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

Ogólna definicja i kontekst

Budownictwo mieszkaniowe to infrastruktura kluczowa dla gospodarczego wzrostu miasta i dobrobytu jego mieszkańców. Jednak brak odpowiedniego budownictwa mieszkaniowego dobrej jakości jest stałym problemem większości europejskich miast. W ciągu minionej dekady pogarszającą się dostępność cenowa, bezdomność, polaryzacja społeczna i mieszkaniowa, a także nowe formy deprivacji mieszkaniowej stanowiły ważny punkt troski w stanowieniu polityki publicznej.

Kilka polityk na poziomie UE wywiera silny wpływ na budownictwo mieszkaniowe i zapewnia wsparcie tego obszaru (np. agenda polityki społecznej UE, polityka dotycząca energii, przemysłu i środowiska, polityki regionalne i miejskie, jednolity rynek, pomoc przyznawana przez państwa). Jednakże to raczej rządy państw rozwijają własną politykę budownictwa mieszkaniowego. Wiele z nich staje przed podobnymi wyzwaniami: jak odnowić zasoby mieszkaniowe, jak planować i promować [zrównoważony](#)

[rozwój](#), jak zwalczać ekspansję miejską, jak pomagać młodym i grupom defaworyzowanym w dziedzinie mieszkalnictwa i jak promować sprawność energetyczną wśród właścicieli domów.

W 2015 roku 11,3% populacji 28 państw UE mieszkało w gospodarstwach domowych, które wydawały ponad 40% [dochodu do dyspozycji](#) na cele mieszkaniowe¹⁰. Prawie 11% populacji UE jest w sytuacji, w której ich gospodarstwo domowe nie jest w stanie odpowiednio ogrzać domu za przystępną cenę. W 2012 roku szacowano, że taka sytuacja dotyczy około 54 milionów osób w Europie. Skala problemu wynika z rosnących kosztów energii, niskich dochodów i domów o ograniczonej energooszczędności i dotyczy głównie Europy Środkowej i Południowej.¹¹ Tworzenie lokali socjalnych zmniejszyło się w latach 2009-2012, podczas gdy liczba oczekujących gospodarstw domowych cały czas rośnie: BE 140 000 do 186 000, FR 1,2 do 1,7 milionów, IT 600 000 do 650 000. Ponadto, w całej UE rośnie liczba bezdomnych.¹²

Waga i rola władz miejskich

Polityki dotyczące budownictwa mieszkaniowego poprzedzające globalny kryzys finansowy rzuciły wyzwanie miastom i lokalnym władzom. Ich fundusze oraz odpowiedzialność za zapewnianie budownictwa mieszkaniowego podlegało systematycznej redukcji od lat osiemdziesiątych dwudziestego wieku. W rezultacie międzynarodowego i nowszego przemieszczenia polityki mieszkaniowej (EKG ONZ, 2015), w ramach której odpowiedzialność za budownictwo mieszkaniowe zostało przeniesione z władz centralnych na lokalne, od miast coraz częściej wymaga się finansowania, zarządzania i dystrybucji zasobów mieszkaniowych. Zmiana ta daje miastom okazję do stworzenia innowacyjnych rozwiązań mieszkaniowych dostosowanych do realiów rynku mieszkaniowego po kryzysie.

Miasta zatem odgrywają ważną rolę w zapewnianiu i rekultywacji mieszkań, przy jednoczesnej kreatywnej pracy z dostawcami usług mieszkaniowych wszelkiego rodzaju, prywatnymi, publicznymi i komunalnymi (doświadczenie pokazuje, że poleganie na jednym sektorze w kwestii zapewniania budownictwa mieszkaniowego przynosi ograniczone rezultaty), i promowaniu zrównoważonego wykorzystywania ziemi.

Jednym z głównych wyzwań, przed którymi stają miasta, oprócz opanowania kryzysu finansowego i gospodarczego, jest zapewnienie dostępu do mieszkań w przystępnej cenie. Ogólnie rzecz biorąc, w miastach brakuje przystępnych cenowo mieszkań socjalnych o różnym charakterze własności, podczas

---

¹⁰ Eurostat

¹¹ Ubóstwo energetyczne może dotknąć niemal 11% populacji UE, <https://ec.europa.eu/energy/en/news/energy-poverty-may-affect-nearly-11-eu-population>

¹² Feantsa, Drugie omówienie wykluczenia mieszkaniowego w Europie 2017 <http://www.feantsa.org/en/report/2017/03/21/the-second-overview-of-housing-exclusion-in-europe-2017>

gdy w niektórych występują wolne lokale i niszczące zasoby. Przykładowe obszary miejskie dotknięte problemem:

- Obszary metropolitalne z przegrzonym rynkiem mieszkaniowym, gdzie popyt na lokale wzrasta, ceny mieszkań są napompowane, a przystępność cenowa lokali spada znacząco w całym spektrum grup dochodowych (od niskiego do średniego i od średniego do wysokiego poziomu) i w całym zakresie ich różnych potrzeb.
- Dzielnice, których mieszkańcy nie mogą sobie pozwolić na inwestycję i/lub na pokrycie kosztów użytkowania lokalu.
- Kurczące się miasta i obszary, w których występuje mniejsze zapotrzebowanie na budownictwo mieszkaniowe (np. obszary o zwiększonej liczbie wolnych lokali i pustych budynków).

Kolejnym wyzwaniem są grupy szczególnie narażone na utrudniony dostęp do budownictwa socjalnego i przystępnego cenowo, takie jak osoby starsze, samotni rodzice, osoby niepełnosprawne, bezdomne, długotrwale bezrobotni, młodzi opuszczający ośrodki opiekuńcze, Romowie, migranci itp. Szczególnie w tych obszarach działania powinny być łączone z odpowiednimi środkami wsparcia (edukacja, zdrowie, sprawy społeczne, zatrudnienie, bezpieczeństwo, desegregacja itp.).

Wskazówki dla władz miejskich

Unikając nadmiernej normatywności w określaniu typów projektów, jakich oczekujemy, należy wyróżnić pewne kluczowe elementy, które powinny zostać wzięte pod uwagę przez władze miejskie składające wnioski projektowe.

Uwzględniając wyzwania mieszkaniowe stojące przed miastami, ważne jest ponowne ustanowienie odpowiedzialnego tworzenia budownictwa mieszkaniowego i systemów konsumpcji budownictwa mieszkaniowego, w celu zmierzenia się z problemem rozrastających się i kurczących się miast, a także ubogich dzielnic miast. Odpowiedzialny system budownictwa mieszkaniowego powinien:

1. przynosić korzyści gospodarcze, takie jak
  - zwiększenie przystępności cenowej;
  - zwiększenia efektywności energetycznej, zmniejszenie emisji CO₂;
  - promocja wydajnego i zrównoważonego wykorzystania ziemi przeznaczonej pod budownictwo, w celu zapobieżenia ekspansji miejskiej;
  - lokalne miejsca pracy;
  - innowacyjne plany finansowe w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego;
2. ograniczenie odpadów poprzez

- efektywne wykorzystanie zasobów;
  - recykling budownictwa mieszkaniowego;
  - rozwój terenów pod ponowną zabudowę;
  - renowacja budownictwa mieszkaniowego;
3. promocja rozwiązań opartych na ludziach, jak np.
- lepszy dostęp do przystępnego i dobrej jakości budownictwa mieszkaniowego i lokali socjalnych;
  - rozwiązania mieszkaniowe dopasowane do etapów życia;
  - odpowiedź na trendy demograficzne i socjalne;
  - współdzielenie mieszkań;
  - desegregacja, zasypanie luki społecznej i fizycznej pomiędzy różnymi grupami społecznymi;
  - zapobieganie niezamierzonym skutkom gentryfikacji (np. eksmisjom);
  - potrzeby specyficzne dla grup szczególnie zagrożonych.

Interwencje miejskie w systemie mieszkaniowym promują produkty mieszkaniowe oraz środowisko zbudowane, które są estetyczne i przydatne w jak najwyższym stopniu dla każdego, niezależnie od jego wieku, płci, narodowości i pochodzenia etnicznego.

Zasady ogólne:

- Ocenić konkretne potrzeby mieszkaniowych i stosownie na nie odpowiedzieć.
- Zapewnić zintegrowane podejście, tak aby działania były powiązane z innymi znaczącymi środkami w celu osiągnięcia lepszych rezultatów.
- Działania nie powinny przynosić ze sobą skutków dyskryminujących ani segregujących.
- Aktywnie ograniczać konkurencję w zakresie udziału w rynku pomiędzy różnymi typami dostawców budownictwa (np. prywatnymi i publicznymi) w celu promowania społecznie i pod względem własnościowym zróżnicowanej produkcji i konsumpcji.
- Należy zapewnić zrównoważoność działań poza ramami czasowymi projektu.
- W przypadku działań na korzyść grupy szczególnie wrażliwych, należy włączyć społeczność w przygotowanie i projekt (a także implementację w stosownych przypadkach) działania.

3.4 MIEJSCA PRACY I KWALIFIKACJE W GOSPODARCE LOKALNEJ

Ogólna definicja i kontekst

Tworzenie miejsc pracy jest jednym z priorytetów UE. Nie powinno to być zaskoczeniem, jeśli weźmie się pod uwagę, że choć poziom bezrobocia od pewnego czasu spada, w maju 2017 roku 19 092 miliona osób w UE było bezrobotnych, z których wiele to osoby z grup wiekowych, które w zwykłych warunkach stanowią grupy najbardziej produktywne i zaangażowane w budowę zdrowego, dostatecznego społeczeństwa.

Nowy program umiejętności na rzecz Europy (2016) podkreśla wagę tworzenia miejsc pracy i podnoszenia umiejętności siły roboczej w Europie. Jednocześnie Europejski filar praw socjalnych (2017) dąży do ustanowienia bardziej sprawiedliwych warunków zatrudnienia i wzmocnienia społecznego wymiaru polityk związanych z zatrudnieniem.

Koncentracja Partnerstwa na „miejscach pracy i kwalifikacjach w gospodarce lokalnej” Agencji miejskiej dla UE ma na celu ułatwienia dla lokalnej gospodarki poprzez zwiększenie możliwości i kwalifikacji siły roboczej, a także poprzez zapewnienie korzystnych warunków wstępnych dla rozwój biznesu i tworzenia nowych miejsc pracy, w oparciu o wyróżniające się lokalną specyfikę.

Waga i rola władz miejskich

Choć UE stopniowo wydobywa się z kryzysu gospodarczego, należy pamiętać, że ponad dwie trzecie siły roboczej w UE mieszka w miastach i że aglomeracje miejskie stanowią główny napęd innowacji, konkurencyjności oraz wzrostu gospodarczego w całej Europie. Dlatego też to miasta odgrywają kluczową rolę w tworzeniu i wspieraniu warunków sprzyjających innowacyjnym inwestycjom, które prowadzą do zwiększenia liczby miejsc pracy dostępnych dla mieszkańców i poprawy ich jakości.

Także w tym przypadku nie określono szczegółowo typów oczekiwanych projektów, jednak projekt już zatwierdzony w 1 zaproszeniu do składania propozycji w ramach inicjatywy UIA i raport URBACT pt. „Więcej miejsc pracy: lepsze miasta” może posłużyć jako inspiracja, ponieważ przedstawiono w nim niektóre kroki, jakie mogą zostać podjęte przez władze miejskie w celu stymulowania wzrostu i tworzenia miejsc pracy.

Wskazówki dla władz miejskich

Unikając nadmiernej normatywności w określaniu typów projektów, jakich oczekujemy, zachęca się miasta do uwzględnienia tematów priorytetowych określonych w [dokumencie programowym](#) Partnerstwa na temat „miejsc pracy i kwalifikacji w lokalnej gospodarce” Agencji miejskiej dla UE¹³, a także następujących tematów i zagadnień:

---

¹³ <https://ec.europa.eu/futurium/en/content/jobs-and-skills-local-economy-orientation-paper>

- Wzmocnienie lokalnego łańcucha dostaw, aby pomóc lokalnej gospodarce czerpać korzyści z rynku lokalnego, oraz przyjęcie aktywnej roli w budowaniu powiązań pomiędzy lokalnymi przedsiębiorstwami, zainteresowanymi stronami oraz możliwościami rynkowymi na rynku lokalnym i ogólnym;
- Wsparcie małych i średnich przedsiębiorstw, zapewnianie innowacyjnych rozwiązań dla kluczowych wyzwań i wzmacnianie ich powiązań z większymi rynkami;
- Rozwijanie zaawansowanej kultury przedsiębiorczości oraz sprzyjanie tworzeniu innowacyjnych firm i przedsiębiorstw społecznych poprzez promowanie sprzyjających lokalnych ekosystemów, w tym za pomocą tzw. inkubatorów biznesu;
- Umożliwianie przejścia miast do kolejnej gospodarki opartej na wiedzy, odnawialnej energii, cyfrowych platformach i bardziej lokalnych i cyrkularnych formach produkcji.
- Waloryzacja badań i rozwoju poprzez komercjalizację wyników badań naukowych i rozwojowych poprzez współpracę przedsiębiorców i naukowców oraz społeczności naukowej;
- Celowanie w wysoko wykwalifikowaną siłę roboczą wyposażoną w odpowiednie umiejętności w celu sprzyjania lepszej wydajności, kreatywności i innowacyjności
- Zapewnianie rynkowi pracy sprzyjający włączeniu społecznemu poprzez zapewnianie równych szans dla wszystkich, w tym grup marginalizowanych i szczególnie wrażliwych;

Ponadto Komisja uznaje, iż miasta powinny zadbać o równowagę pomiędzy popytem (dostępnymi miejscami pracy) a podażą (ludźmi, którzy chcą je zająć) na rynku pracy, aby czerpać jak największe korzyści ze wzrostu gospodarczego. Podwyższenie poziomu kwalifikacji i dalszy horyzont przewidywań dotyczących potrzeb na rynku pracy są kluczowe, ponieważ ludzie powinni mieć odpowiednie umiejętności, jeśli mają uzyskać długoterminowe zatrudnienie u konkurencyjnego pracodawcy. Praca z instytucjami oświatowymi, aby dostosować nauczanie do potrzeb rozwijającego się rynku pracy, stymulowanie popytu na umiejętności, współpraca z pracodawcami zapewniająca, że potrzebne umiejętności znane będą zawczasu, podczas gdy zachęcanie do inwestycji w nowe umiejętności także może znaleźć się w działaniach, które mogą zostać podjęte przez miasto.

4. Zasady finansowania

Zasada „całkowitych kosztów”

Inicjatywa UIA zgodna jest z zasadą „całkowitych kosztów”. Projekt jest współfinansowany przez EFRR do 80% kosztów kwalifikowalnych. Każdy z partnerów otrzymujących środki EFRR zobowiązany jest

zabezpieczyć wkład publiczny lub prywatny w wysokości co najmniej 20%, aby uzupełnić budżet projektu, z zasobów własnych lub z innego źródła. Udział partnerów może mieć postać wkładu gotówkowego i/lub rzeczowego. Należy zauważyć, że nieodpłatna praca wolontariuszy nie jest kwalifikowalna jako wkład wnoszony zgodnie z zasadami kwalifikowalności UIA, natomiast wynagrodzenia pracowników są uważane za wkład gotówkowy.

Płatności EFRR

Schemat płatności w ramach inicjatywy UIA opiera się głównie na zasadzie wypłat zaliczkowych z EFRR¹⁴ oraz zwrotu rzeczywiście poniesionych kosztów (obejmujących także kwoty ryczałtowe):¹⁵

- Pierwsza zaliczka z EFRR odpowiadająca 50% kwoty grantu z EFRR wypłacana jest (głównemu) organowi władzy miejskiej w terminie 90 dni po podpisaniu umowy o dotację (oraz umowy partnerskiej, jeżeli jest to konieczne). Pierwsza wypłata zaliczkowa obejmuje również kwotę ryczałtową dotyczącą kosztów przygotowania (maksymalnie 16 000 EUR ze środków EFRR).
- Druga zaliczka z EFRR odpowiadająca 30% grantu z EFRR wypłacana jest (głównemu) organowi władzy miejskiej po złożeniu i zatwierdzeniu okresowego sprawozdania z postępu prac, w którym zawarty jest audyt wydatków poniesionych w ramach realizacji projektu, zatwierdzony przez Kontrolera Pierwszego Poziomu. Wykazane wydatki muszą wynosić co najmniej 70% pierwszej raty finansowania wstępnego (odpowiadającej 35% całkowitego budżetu projektu).
- Druga zaliczka z EFRR odpowiadająca 20% grantu z EFRR (z odliczeniem kwoty ryczałtovej przeznaczonej na zamknięcie projektu i transfer wiedzy) wypłacana jest (głównemu) organowi władzy miejskiej po złożeniu i zatwierdzeniu końcowego sprawozdania z postępu prac. Sprawozdanie to, które musi zostać złożone najpóźniej w okresie 3 miesięcy od daty zakończenia projektu, powinno obejmować końcowy audyt wydatków projektowych, zatwierdzony przez Kontrolera Pierwszego Poziomu. Należy zauważyć, że trzecia płatność nie jest realizowana na zasadzie płatności zaliczkowych, ale zwrotu poniesionych i opłaconych kosztów. W związku z powyższym, partnerzy projektu muszą wcześniej sfinansować swoje wydatki w ostatniej fazie realizacji projektu.
- Końcowa płatność wypłacana jest (głównemu) organowi władzy miejskiej po zatwierdzeniu końcowego sprawozdania jakościowego (które musi zostać złożone nie

---

¹⁴ Zgodnie z postanowieniami umowy o przekazaniu zadań, podpisanej przez Komisję Europejską z Regionem Hauts-de-France (wcześniej Region Nord-Pas-de-Calais) w roku 2015

¹⁵ Idem

później, niż terminie jednego roku od daty zakończenia projektu). Kwota tej płatności wynosi maksymalnie 12 000 EUR ze środków EFRR i obejmuje zarówno fazę zamknięcia projektu, jak i transfer wiedzy.

5. Tworzenie i rozwijanie projektu

5.1 Partnerstwo w Urban Innovative Actions

Jedynie kwalifikujące się organy władzy zdefiniowane w Artykule 2 Aktu Delegowanego UIA mogą składać wnioski w ramach zaproszenia do składania wniosków dotyczących inicjatywy UIA.

Niemniej jednak, w ramach inicjatywy UIA od władz miejskich oczekuje się ustanowienia silnego partnerstwa lokalnego z odpowiednio zróżnicowanymi, uzupełniającymi się partnerami. Wszyscy partnerzy muszą pochodzić z UE. Struktura partnerów uczestniczących w realizacji projektów UIA może obejmować (główny) organ władzy miejskiej, stowarzyszone władze miejskie i partnerów realizacji projektu. Szersza grupa zainteresowanych stron może również uczestniczyć w realizacji projektu, jednak nie będą one uważane za partnerów realizacji projektu.

- **Organ władzy miejskiej (lub główny organ władzy miejskiej w przypadku wniosku składanego przez wiele organów władzy miejskiej):** inicjatywa UIA opiera się na władzy miejskiej, która jest odpowiedzialna za całościowe wdrożenie i zarządzanie projektem. (Główny) organ władzy miejskiej podpisuje umowę o dotację z podmiotem, któremu powierza się wdrażanie i który otrzymuje środki EFRR przeznaczone do przekazania pozostałym partnerom (stowarzyszonym władzom miejskim i/lub partnerom realizacji projektu) zgodnie z pełnionymi przez nich zadaniami oraz zakresem odpowiedzialności (i opracowanym budżetem). W przypadku zorganizowanych aglomeracji, instytucja taka, obejmująca wszystkie zaangażowane organy władz miejskich, będzie traktowana jako pojedynczy organ władzy miejskiej, wskazany jako główny organ władzy miejskiej w ramach projektu UIA.
- **Stowarzyszone władze miejskie:** Jakiegolwiek stowarzyszenie władz miejskich (krajowe/regionalne stowarzyszenia władz miejskich, pakty lub stowarzyszenia terytorialne, specjalne obszary rozwoju itd.) nieposiadające statusu prawnego zorganizowanych aglomeracji i bez sformalizowanych umów o współpracy, ale zamierzające przedstawić wspólny wniosek w ramach inicjatywy UIA, powinno wskazać w swoim wniosku pojedynczą LJA jako główny organ władzy miejskiej oraz pozostałe LJA jako stowarzyszone organy władzy miejskiej. Stowarzyszone organy władzy miejskiej będą odpowiedzialne za realizację

określonych działań oraz osiągnięcie powiązanych wyników częściowych/produktów. Stowarzyszone organy władzy miejskiej będą miały udział w budżecie i będą składać sprawozdania z kosztów poniesionych w związku z realizacją działań projektowych. We wniosku powinny zostać zamieszczone szczegółowe informacje dotyczące stowarzyszonych organów władzy miejskiej (obejmujące ich status prawny, doświadczenie i kompetencje, osoby do kontaktu itd.).

- **Partnerzy realizacji projektu:** instytucje, agencje, organizacje, partnerzy z sektora prywatnego, stowarzyszenia, które będą grały aktywną rolę we wdrażaniu projektu. Władze miejskie powinny przeprowadzić selekcję swoich partnerów realizacji projektu na zasadach przejrzystości i równego traktowania. Będą one odpowiedzialne za realizację określonych działań oraz osiągnięcie powiązanych wyników częściowych/produktów. Należy zauważyć, że tylko organizacje posiadające osobowość prawną mają prawo uczestnictwa w projekcie w roli partnerów realizacji projektu. Firmy doradcze, których głównym celem działalności jest opracowanie projektów europejskich i zarządzanie nimi, nie są uprawnione do udziału w projekcie w roli partnerów realizacji projektu.
- **Szeroka grupa zainteresowanych stron** także powinna brać udział w tworzeniu i wdrażaniu projektu. Grupa ta powinna składać się z instytucji, agencji, organizacji oraz stowarzyszeń. Nie będą one odgrywały bezpośredniej roli (w związku z czym nie będą posiadać odrębnego budżetu wdrożenia), ale będą istotne ze względu na udział w zapewnieniu płynnego i skutecznego wdrażania, a także współwłasności projektu.

Szczegółowe informacje na temat ról oraz zobowiązań władz miejskich (władz stowarzyszonych, jeśli dotyczy) oraz partnerów realizacji projektu można znaleźć w rozdziale 2.1 Wytycznych dotyczących UIA.

5.2 Działania projektowe

Działania mieszczące się w ramach projektów UIA muszą skupiać się wokół pakietów roboczych i wspierać jeden z kilku celów tematycznych EFRR oraz powiązanych priorytetów inwestycyjnych, zgodnie z pierwszym paragrafem artykułu 9 Rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów dla

Europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych oraz¹⁶ artykułem 5 rozporządzenia dotyczącego EFRR.

W tym celu wykorzystywane będą różne wymienione poniżej rodzaje pakietów roboczych:

- Pakiet roboczy dotyczący przygotowania
- Pakiet roboczy dotyczący zarządzania projektem
- Pakiet roboczy dotyczący komunikacji
- Pakiet roboczy dotyczący wdrożenia
- Pakiet roboczy dotyczący inwestycji

Za wyjątkiem pakietu roboczego dotyczącego inwestycji, wszystkie pozostałe rodzaje pakietów roboczych muszą obowiązkowo zostać wykorzystane w ramach składania wniosków dotyczących projektów UIA.

Do każdego projektu przydzielony zostanie ekspert ds. UIA:

- aby zapewnić stałe doradztwo i wskazówki na temat istoty działań, szczególnie w zakresie elementów innowacyjnych;
- aby zapewnić pomoc w tworzeniu dokumentacji oraz produktów, w których ujęte będą oraz za pomocą których rozpowszechnione zostaną zdobyte doświadczenia i wnioski, dobre praktyki itp. w gronie szerszej publiczności;
- aby zapewnić, że działania realizowane są zgodnie z zapisami zawartymi w przyjętej propozycji.

Wydatki związane z pracą ekspertów ds. UIA (w tym koszty podróży i zakwaterowania) pokrywane będą w ramach inicjatywy UIA.

Szczegółowe informacje dotyczące struktury planu roboczego w ramach projektu UIA, a także roli i zakresu odpowiedzialności Ekspertów UIA zostały zamieszczone w Wytycznych dotyczących UIA.

5.3 Pozycje w budżecie oraz wydatki kwalifikowalne

---

¹⁶ Rozporządzenie ustanawiające wspólne przepisy (UE) nr 1303/2013:
<http://eurlex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/?uri=celex:32013R1303>

Zgodnie z dokumentem Wytyczne dotyczące UIA (patrz rozdział 4.2), wszystkie wydatki ponoszone w związku z wprowadzeniem w życie projektów UIA kwalifikują się do wsparcia i powinny zostać ujęte w budżecie w następujących pozycjach:

- Personel
- Biuro i administracja
- Podróże i zakwaterowanie
- Zewnętrzne ekspertyzy i usługi
- Wyposażenie
- Infrastruktura i prace budowlane

6. Procedura składania wniosku

Pakiet aplikacyjny trzeciego zaproszenia do składania wniosków w ramach UIA składa się z następujących dokumentów:

- poniższy Zakres wymagań i obowiązków (dostępny we wszystkich językach UE);
- Wytyczne techniczne dotyczące internetowej elektronicznej platformy podawczej (EPP)
- Szczegółowe informacje dotyczące wniosku (dostępne w sieci we wszystkich językach UE w systemie EPP)

Wersja robocza wniosku i formularz potwierdzenia są również udostępniane jako narzędzie ułatwiające przeprowadzenie procesu opracowywania wniosku (dokument w formacie Word, dostępny jedynie w języku angielskim)

Ponadto wymagane jest intensywne odwoływanie się do Wytycznych dotyczących UIA (dokument dostępny tylko w języku angielskim) w kwestiach nadrzędnych zasad inicjatywy, o której mowa.

Wszystkie dokumenty można znaleźć w witrynie UIA.

Procedura składania wniosków jest w 100% elektroniczna i odbywa się poprzez elektroniczną platformę podawczą (EPP). **Wniosek składa się z formularza wniosku oraz zeskanowanego podpisanego arkusza potwierdzenia.**

Specjalny załącznik może również zostać pobrany i dołączony do formularza wniosku. Może nim być mapa obszaru realizacji prac, wykres, infografika itp. Typ i rozmiar załączanych plików zostały

określone w dokumentacji wytycznych dotyczących internetowej elektronicznej platformy podawczej (EPP). Wnioskodawcy mogą składać wnioski za pośrednictwem platformy EPP najpóźniej na jeden miesiąc przed upływem ostatecznego terminu składania dokumentów. Zaktualizowane informacje dotyczące dostępności będą publikowane na witrynie internetowej UIA.

Zdecydowanie zaleca się wypełnienie formularza wniosku w komunikatywnym języku angielskim, choć można też wypełnić go w pozostałych językach urzędowych UE.

Należy zauważyć, że ocena strategiczna i operacyjna złożonych formularzy wniosków zostanie przeprowadzona na podstawie analizy wersji anglojęzycznej wniosku (wnioski przedłożone w innej wersji językowej zostaną przetłumaczone na angielski przez zewnętrznego wykonawcę wynajętego przez stały sekretariat). Jakość tłumaczenia nie jest gwarantowana przez stały sekretariat, w związku z czym pełne ryzyko w tym zakresie ponosi wnioskodawca. Ponadto, umowa o dotację, dokumentacja zarządzania projektem, formalne sprawozdania, kluczowe dokumenty dotyczące wyników częściowych oraz wszystkie rodzaje komunikacji z podmiotem, któremu powierza się wdrażanie i stałym sekretariatem muszą być sporządzane w języku angielskim.

Ostateczny termin składania formularzy wniosku oraz arkusza potwierdzenia to 30/03/2018 o godzinie 14.00 czasu środkowoeuropejskiego.

7. Procedura selekcji

Po złożeniu każdy wniosek poddawany jest procedurze selekcji składającej się z następujących kroków:

1. kontrola kwalifikowalności,
2. ocena strategiczna,
3. ocena operacyjna.

7.1 Kontrola kwalifikowalności

Po zamknięciu zaproszenia do składania wniosków, stały sekretariat przeprowadza ocenę zgodności wszystkich otrzymanych formularzy wniosków dotyczących projektu. Celem kontroli kwalifikowalności jest:

- Sprawdzenie zgodności otrzymanych formularzy wniosków i dołączonych do nich załączników z formalnymi kryteriami kwalifikowalności.

- Uniknięcie dalszej oceny wniosków niespełniających warunków dotyczących kwalifikowalności.
- Zapewnienie równego traktowania wszystkich propozycji wybranych do finansowania.

Kryteria kwalifikowalności UIA są następujące:

1. Formularz wniosku złożono drogą elektroniczną przez platformę EPP przed upływem terminu określonego w dokumencie Zakres wymagań i obowiązków dotyczącym danego zaproszenia do składania wniosków.
2. Formularz wniosku jest wypełniony kompletnie.
3. Wnioskodawca jest pojedynczym organem władzy miejskiej lokalnej jednostki administracyjnej (LJA) zdefiniowanej według stopnia urbanizacji jako miasto lub przedmieście i obejmującej co najmniej 50 000 mieszkańców

ALBO

Wnioskodawca jest stowarzyszeniem lub ugrupowaniem władz miejskich o statusie prawnym zorganizowanej aglomeracji złożonej z LJA, w której większość (co najmniej 51%) mieszkańców zamieszkuje w LJA zdefiniowanych według stopnia urbanizacji jako miasto lub przedmieście i liczących w sumie co najmniej 50 000 mieszkańców

ALBO

Wnioskodawca jest stowarzyszeniem lub ugrupowaniem władz miejskich o statusie prawnym zorganizowanej aglomeracji, w której wszystkie zaangażowane władze miejskie (główny organ władzy miejskiej i stowarzyszone organy władz miejskich) są LJA zdefiniowanymi według stopnia urbanizacji jako miasto lub przedmieście i liczących w sumie (na terenie głównych organów władzy miejskiej i stowarzyszonych organów władz miejskich) co najmniej 50 000 mieszkańców

4. W przypadku stowarzyszeń lub ugrupowań nieposiadających statusu prawnego zorganizowanej aglomeracji, w formularzu wniosku wskazany został główny organ władzy miejskiej oraz władze stowarzyszone
5. Przestrzegane są terminy kwalifikowalności: data zakończenia projektu jest zgodna z wymaganiami zaproszenia do składania wniosków oraz inicjatywy
6. Przestrzegane są wymagania związane z maksymalną wysokością budżetu i zasadą współfinansowania
7. Wszyscy zaangażowani partnerzy (główny organ władzy miejskiej, stowarzyszone organy władz miejskich i partnerzy realizacji projektu) pochodzą z krajów członkowskich UE

8. Władze miejskie będące wnioskodawcami (główny organ władzy miejskiej i/lub stowarzyszone organy władz miejskich) biorą udział w tylko jednym wniosku składanym w ramach tego samego zaproszenia do składania wniosków.
9. Władze miejskie będące wnioskodawcami (główny organ władzy miejskiej i/lub stowarzyszone organy władz miejskich) nie zostały wybrane i nie były finansowane w ramach tego samego tematu podczas poprzedniego zaproszenia do składania wniosków
10. Arkusz potwierdzenia, prawidłowo podpisany przez przedstawiciela prawnego (głównego) organu władzy miejskiej został przesłany za pośrednictwem systemu EPP w terminie składania wniosków określonym w ramach zaproszenia.

Jeśli nie zostaną spełnione wszystkie wymienione powyżej wymagania, wniosek zostanie uznany za niespełniający kryteriów kwalifikowalności i nie będzie dalej rozpatrywany.

7.2 Ocena strategiczna

Wnioski uznane za kwalifikowalne zostaną poddane ocenie strategicznej przeprowadzonej przez panel zewnętrznych ekspertów. Ocena strategiczna stanowi 80% całościowej oceny ważonej przyznawanej projektowi i oparta jest na poniższych kryteriach:

- Innowacyjność (40% oceny ważonej) - do jakiego stopnia wnioskodawca wykazał, że proponowany projekt stanowi nowość (nie został wcześniej przetestowany i wdrożony na terenie danego obszaru miejskiego, ani w jakimkolwiek innym miejscu na terenie UE) i ma potencjał do wniesienia wartości dodanej?
- Partnerstwo (15% oceny ważonej) – do jakiego stopnia wdrożenie projektu zależne jest od zaangażowania kluczowych zainteresowanych stron (stowarzyszone organy władz miejskich, jeżeli dotyczy, partnerzy realizacji projektu i szersza grupa zainteresowanych stron)?
- Mierzalność (15% oceny ważonej) – w jakim stopniu rezultaty projektu poddają się pomiarom?
- Transferowalność (10% oceny ważonej) – w jakim zakresie projekt można zrealizować na innych obszarach miejskich w całej Europie?

Pytania wskaźnikowe do poszczególnych kryteriów przedstawiono w rozdziale 3.2.2 Wytycznych dotyczących UIA.

Panel ekspertów zewnętrznych przeprowadzi również weryfikację w celu określenia, czy projekty

przyczyniają się do osiągnięcia celów tematycznych europejskich funduszy strukturalnych oraz wspólnych ram strategicznych określonych w pierwszym paragrafie Artykułu 9 Rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz czy stanowią one zintegrowane rozwiązanie odpowiadające określonym wyzwaniom i spełniają zasady dotyczące zrównoważonego rozwoju miejskiego. Komisja i podmiot, któremu powierza się wdrażanie mogą podjąć decyzję dotyczącą odrzucenia projektu, jeżeli powyższe kryteria nie są spełnione.

Na koniec oceny strategicznej panel zewnętrznych ekspertów omawia ocenę wniosków i tworzy stosowny ranking. Działając w porozumieniu z Komisją, wnioski, które plasują się powyżej ustalonego progu, kieruje się do dalszej oceny operacyjnej. Wnioskodawcy zostaną powiadomieni o podjętej decyzji (dotyczącej dalszego rozpatrywania wniosku lub nie) pod koniec procedury oceny strategicznej.

7.3 Ocena operacyjna

Ocena operacyjna jest przeprowadzana przez stały sekretariat i składa się na 20% całościowej oceny ważonej przyznawanej projektowi.

Głównym celem oceny operacyjnej jest oszacowanie jakości propozycji (w tym wykonalność projektu, spójność planu prac, jakość proponowanych struktur zarządzania, spójność i proporcjonalność budżetu, jakość proponowanych działań w zakresie komunikacji).

Pytania wskaźnikowe do kryterium „jakość” przedstawiono w rozdziale 3.2.3 Wytycznych dotyczących UIA.

Po przeprowadzeniu oceny operacyjnej doradcza komisja selekcyjna złożona z podmiotu wdrażającego i Komisji w toku narady podejmie ostateczną decyzję. Komisja dokonuje ostatecznego zatwierdzenia wybranych projektów. Wnioskodawcy zostaną powiadomieni o podjętej decyzji pod koniec procedury oceny operacyjnej.

7.4 Punktacja ocen

Ocena punktowa od 1 do 5 zostanie przyznana w ramach każdego ważonego kryterium, składając się na średnią ocenę projektu.

Szczegółowe informacje na temat punktacji oceny projektów UIA można znaleźć w rozdziale 3.2.4 Wytycznych dotyczących UIA.

W ramach systemu punktacji oceny projektów uwzględniane są nie tylko specyficzne cechy każdego proponowanego projektu, ale także w duchu procesu konkurencyjnego, wyniki porównania z innymi projektami proponowanymi w ramach tego samego zaproszenia do składania wniosków. W związku z powyższym, wnioskodawcy składający propozycje dotyczące projektów, którzy nie zostali wymienieni na skróconej liście oceny operacyjnej lub nie zostali ostatecznie zatwierdzeni, nie otrzymają oceny punktowej, ale jedynie szczegółowe uwagi dotyczące wszystkich kryteriów poddanych ocenie.

8. Zamówienia publiczne, audyt i pomoc publiczna

Partnerzy projektu, którzy spełniają kryteria definicji instytucji zamawiającej zgodnie z mającym zastosowanie prawodawstwem krajowym dotyczącym zamówień publicznych, muszą postępować zgodnie ze stosownymi przepisami dotyczącymi zamówień publicznych.

Deklarowane wydatki projektu muszą zostać poddane audytowi przeprowadzonemu przez Kontrolera Pierwszego Poziomu (KPP). Niezależna opinia KPP musi odnosić się do kwestii legalności i prawidłowości zadeklarowanych wydatków, dostarczenia produktów i usług, zasadności zadeklarowanych wydatków oraz zgodności wydatków i operacji z przepisami Wspólnoty oraz krajowymi. Biorąc pod uwagę, że KPP jest zatrudniany i opłacany bezpośrednio przez Inicjatywę UIA, żadne koszty kontroli (audytu) nie powinny być uwzględniane przez partnerów realizacji projektu w ramach opracowywania budżetu projektu.

W celu zagwarantowania równych warunków dla wszystkich przedsiębiorstw prowadzonych działalność na rynku wewnętrznym, zatwierdzone projekty muszą zostać opracowane w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami dotyczącymi pomocy publicznej, dla zapewnienia efektywności wydatków publicznych i uniknięcia zakłóceń rynku, takich jak wypieranie finansowania prywatnego, tworzenie nieskutecznych struktur rynkowych lub utrzymywanie niewydajnych przedsiębiorstw.¹⁷ Należy zwrócić szczególną uwagę na zapewnienie, że finansowanie w ramach inicjatywy Urban Innovative Actions (UIA) nie będzie pociągać za sobą zakłócenia konkurencyjności lub powodować

---

¹⁷ Dalsze wytyczne dotyczące pojęcia pomocy publicznej zostały zamieszczone w obwieszczeniu Komisji w sprawie stosowania reguł pomocy publicznej zgodnie z postanowieniami Artykułu 107(1) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, dostępnego pod adresem: [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016XC0719\(05\)&from=EN](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016XC0719(05)&from=EN).

zakłóceń rynku bez wystarczającego powodu. Z zasady ogólnej, Komisja Europejska oczekuje, że większość projektów finansowanych w ramach niniejszego zaproszenia do składania wniosków nie będzie obejmować działalności gospodarczej i nie będzie posiadać konsekwencji - lub będzie posiadać jedynie bardzo ograniczone konsekwencje - dla handlu pomiędzy krajami członkowskimi.

Komisja Europejska finansuje inicjatywę Urban Innovative Actions (UIA) z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (do 80% kosztów projektu) za pośrednictwem zarządzania pośredniego. W odniesieniu do 80% finansowania inicjatywy Urban Innovative Actions (UIA), konieczne jest przeprowadzenie kontroli zgodności pomocy publicznej dla zapewnienia, że udzielana pomoc publiczna zapewnia czerpanie pełnych korzyści z rynku wewnętrznego. Biorąc pod uwagę innowacyjny i otwarty charakter inicjatywy Urban Innovative Actions (UIA), realizowanej na zasadzie składania wniosków dotyczących proponowanych projektów, obejmujących kreatywne rozwiązania oraz określone w ramach zaproszenia do składania wniosków tematy o charakterze ogólnym, w celu ograniczenia efektu zakłócenia wolnej konkurencji rynkowej poprzez finansowanie ze środków budżetowych UE, wartość pomocy publicznej przekazywanej pojedynczemu przedsiębiorstwu biorącemu udział w realizacji określonego projektu musi zostać ograniczona do wartości 500.000 EUR całkowitej kwoty finansowania UIA.

Pozostałe wydatki (wynoszące co najmniej 20% kosztów projektu) mogą zostać pokryte ze środków prywatnych lub publicznych. Jeżeli wykorzystywane są środki prywatne, nie są one uważane za pomoc publiczną. Niemniej jednak, jeżeli środki pochodzące z publicznych zasobów kraju członkowskiego mają zostać wykorzystane na finansowanie projektów obejmujących „działalność gospodarczą”, tzn. oferowanie towarów lub usług na rynku, projekty te muszą zostać opracowane w sposób zapewniający, że finansowanie publiczne będzie spełniać wymogi wszystkich przepisów obowiązujących w odniesieniu do pomocy publicznej na każdym szczeblu, zarówno właściciela, jak i podmiotu odpowiedzialnego za opracowanie i/lub operatora projektu bądź obiektu. W takich przypadkach, finansowanie ze środków publicznych powinno spełniać wszystkie wymogi rozporządzenia dotyczącego pomocy de minimis lub warunków określonych na mocy ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych, bądź decyzji w sprawie UOIG („usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym”).

Szczegółowe informacje na temat zamówień publicznych i pomocy przyznawanej przez państwo można znaleźć w rozdziałach 4.4.6 oraz 4.4.7 Wytycznych dotyczących UIA.

9. Jak uzyskać pomoc

Pracownicy stałego sekretariatu odpowiedzą na wszelkie pytania dotyczące kwestii technicznych, które mogą pojawić się w czasie trwania zaproszenia do składania wniosków. Dane kontaktowe można znaleźć w witrynie UIA.

Stały sekretariat zorganizuje także 4 seminaria dla wnioskodawców w miastach położonych na terenie Europy. Terminy oraz dokładne miejsca, w których odbędą się seminaria, można znaleźć na stronie „Wydarzenia” w witrynie UIA.

Ponadto, zorganizowane zostaną seminaria internetowe dotyczące poszczególnych aspektów opracowywania projektów i składania wniosków. Terminy oraz dokładne tematy seminariów internetowych można znaleźć na stronie „Wydarzenia” w witrynie UIA.

10. Kluczowe daty

- 15/12/2017 – rozpoczęcie trzeciego zaproszenia do składania wniosków
- 01/2018 – 02/2018 – seminaria dla wnioskodawców i seminaria internetowe
- 30/03/2018 – ostateczny termin składania formularzy wniosku
- 10/2018 – przybliżony termin ostatecznej decyzji w sprawie zatwierdzenia projektów
- 11/2018 – przybliżony termin rozpoczęcia realizacji zatwierdzonych projektów

Z niecierpliwością oczekujemy Państwa propozycji!